

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 3 päivänä heinäkuuta 2018

526/2018

Vuoden 2018 lisätalousarvio

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan vuoden 2018 lisätalousarvion:

TULOARVIOT

Osasto 11

euroa

11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	172 610 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	109 000 000
01. Arvonlisävero, lisäystä	109 000 000
10. Muut verot	65 000 000
03. Autovero, lisäystä	65 000 000
19. Muut veronluonteiset tulot	-1 390 000
05. Eräät liikenteen maksut, vähennystä	-1 390 000

Osasto 12

12. SEKALAISET TULOT	96 143 000
24. Ulkoministeriön hallinnonala	671 000
99. Ulkoministeriön hallinnonalan tulot, lisäystä	671 000

HE 73/2018 vp
VaVM 8/2018 vp
EK 15/2018 vp

26. Sisäministeriön hallinnonala	-2 370 000
98. EU:lta saatavat tulot , vähennystä	-2 370 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	2 000 000
99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	2 000 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	—
25. Metallirahatulot	—
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	1 600 000
88. Opetus- ja kulttuuriministeriön osuus rahapeli-toiminnan voittova-roista, lisäystä	1 600 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	4 242 000
10. Liikenneviraston tulot, lisäystä	4 242 000
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	90 000 000
99. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	90 000 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET	21 000 000
01. Korkotulot	7 000 000
05. Korot muista lainoista, lisäystä	7 000 000
04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta	14 000 000
01. Osuus Suomen Pankin voitosta, lisäystä	14 000 000

Osasto 15

15. LAINAT	90 595 000
01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat	1 436 000 000
04. Muiden lainojen lyhennykset, lisäystä	1 436 000 000
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	-1 345 405 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta, vähennystä	-1 345 405 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:**380 348 000**

MÄÄRÄRAHAT**Pääluokka 22**

euroa

22. TASAVALLAN PRESIDENTTI	45 000
02. Tasavallan presidentin kanslia	45 000
01. Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	45 000

Pääluokka 23

23. VALTIONEUVOSTON KANSLIA	4 688 000
01. Hallinto	4 657 000
01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	4 157 000
25. Terveet tilat 2028 (siirtomääräraha 3 v)	500 000
30. Oikeuskanslerinvirasto	31 000
01. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	31 000

Pääluokka 24

24. ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA	15 797 000
01. Ulkoasiainhallinto	7 101 000
01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 001 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	5 100 000
10. Kriisinhallinta	—
20. Suomalaisen kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (siirtomääräraha 2 v)	—
30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö	8 696 000
66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	8 696 000

Päälukka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	-4 575 000
01. Ministeriö ja hallinto	392 000
01. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...	250 000
03. Oikeusministeriön yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	66 000
05. Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	46 000
50. Avustukset (kiinteä määräraha), lisäystä	30 000
10. Tuomioistuimet ja oikeusapu	2 735 000
01. Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	123 000
02. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	115 000
03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 940 000
04. Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien ja kuluttajariitalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	557 000
20. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta	829 000
01. Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	829 000
30. Syyttäjät	850 000
01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	850 000
40. Rangaistusten täytäntöönpano	1 314 000
01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 314 000
50. Vaalimenot	-10 695 000
20. Vaalimenot (arviomääräraha), vähennystä	-10 695 000

Päälukka 26

26. SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	9 795 000
01. Hallinto	-3 504 000
01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	163 000
04. Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	13 000
24. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-3 680 000

10. Poliisitoimi	10 761 000
01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	9 225 000
02. Suojelupoliisin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 536 000
21. KEJO-hankkeen yhteiset toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)	—
20. Rajavartiolaitos	1 860 000
01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	1 860 000
30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta	323 000
01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä ..	-55 000
02. Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	378 000
40. Maahanmuutto	355 000
01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintame- not (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	355 000
21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha)	—
22. Vapaaehtoinen paluu (siirtomääräraha 2 v)	—
Pääluokka 27	
27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	18 027 000
01. Puolustuspolitiikka ja hallinto	198 000
01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	198 000
10. Sotilaallinen maanpuolustus	16 472 000
01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-3 527 000
18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v), lisäystä	19 999 000
30. Sotilaallinen kriisinhallinta	1 357 000
20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomäärä- raha 2 v), lisäystä	1 357 000
Pääluokka 28	
28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	69 024 000
01. Hallinto	17 858 000
01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäys- tä	1 778 000
69. Suomen Pankin eräiden sijoitustuottojen siirto Kreikan valtiolle (kiinteä määräraha), lisäystä	16 080 000
10. Verotus ja tulli	3 980 000
01. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 892 000
02. Tullin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 088 000

20. Palvelut valtioyhteisölle	1 497 000
01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	528 000
07. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	533 000
09. Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	436 000
88. Senaatti-kiinteistöt	—
30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto	1 156 000
01. Tilastokeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	873 000
02. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	31 000
03. Väestörekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	252 000
40. Valtion alue- ja paikallishallinto	782 000
01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	444 000
02. Maistraattien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	338 000
60. Valtionhallinnon yhteiset henkilöstömenot	—
02. Erikseen budjetoidut palkkamenot (arviomääräraha)	—
70. Valtionhallinnon kehittäminen	9 773 000
01. Julkisen hallinnon ICT:n ohjaus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 176 000
05. Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	18 900 000
20. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-8 377 000
22. Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-1 926 000
80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	7 378 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), lisäystä	7 764 000
31. Verohyvitys Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha), lisäystä	200 000
33. Arpajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha), vähennystä	-586 000
90. Kuntien tukeminen	3 600 000
20. Julkisen sektorin yhteisen tietohallinnon ja tiedon hallinnan kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 600 000
91. Työllisyyden ja elinkeinoelämän tukeminen	23 000 000
41. Energiaverotuki (arviomääräraha), lisäystä	23 000 000

Pääluokka 29

29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA	40 892 000
01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot	10 444 000
01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	142 000
02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	10 266 000
03. Opetushallituksen yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	36 000
21. Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	300 000
53. Eräät turvapaikanhakijoista ja maahanmuuttajista aiheutuvat avustukset (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-300 000
10. Yleissivistävä koulutus ja varhaiskasvatus	11 307 000
01. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	307 000
20. Yleissivistävän koulutuksen, varhaiskasvatuksen ja vapaan sivistystyön yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	2 000 000
31. Valtionosuus ja -avustus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	9 000 000
20. Ammatillinen koulutus	16 042 000
01. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	42 000
30. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen koulutukseen (arviomääräraha), lisäystä	16 000 000
40. Korkeakouluopetus ja tutkimus	450 000
01. Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä .	84 000
02. Kansallisarkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	792 000
03. Kotimaisten kielten keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	5 000
04. Varastokirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	8 000
20. Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-446 000
51. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (arviomääräraha), lisäystä	7 000
70. Opintotuki	306 000
01. Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	6 000
55. Opintoraha ja asumislisä (arviomääräraha), lisäystä	300 000
80. Taide ja kulttuuri	2 343 000
01. Taiteen edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	29 000
03. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	13 000

04. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	636 000
05. Näkövammaisten kirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	23 000
06. Kansallisen audiovisuaalisen instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	42 000
31. Valtionosuus ja -avustus teattereiden, orkestereiden ja museoiden käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	717 000
50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)	—
52. Rahapelitoiminnan voittovarot taiteen edistämiseen (arviomääräraha), lisäystä	600 000
53. Valtionavustus tilakustannuksiin (kiinteä määräraha), vähennystä ..	-717 000
96. Lahjoitus Suomalais-virolaisen kulttuurisäätiön pääomaan (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 000 000

Pääloukka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	13 560 000
01. Hallinto ja tutkimus	774 000
01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	208 000
05. Luonnonvarakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	566 000
10. Maaseudun kehittäminen	—
40. Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset (siirtomääräraha 3 v)	—
44. Maatalouden toimintaedellytysten turvaaminen (siirtomääräraha 3 v)	—
64. EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen (arviomääräraha)	—
20. Maa- ja elintarviketalous	4 857 000
02. Elintarviketurvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 474 000
03. Maaseutuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 943 000
40. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-2 060 000
41. EU-tulotuki ja EU-markkinatuki (arviomääräraha)	—
47. Ruokaketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 500 000
61. Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon (siirtomääräraha 3 v) ..	—
40. Luonnonvaratalous	6 742 000
21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	45 000
46. Valtionapu Suomen metsäkeskukselle (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	283 000
62. Elinkeinokalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä ..	6 414 000

64. Metsähallitus	40 000
50. Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	40 000
70. Maanmittaus ja tietovarannot	1 147 000
01. Maanmittauslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 147 000
Päälukko 31	
31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	57 787 000
01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot	80 000
01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	80 000
10. Liikenneverkko	42 575 000
01. Liikenneviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	535 000
20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	15 540 000
41. Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	2 000 000
77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	24 500 000
20. Liikenteen viranomaispalvelut	160 000
01. Liikenteen turvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	160 000
30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut	—
63. Joukkoliikenteen palvelujen ostojen ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	—
64. Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	2 000 000
66. Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimukset (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-2 000 000
40. Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestinnän tukeminen	14 708 000
01. Viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	66 000
45. Yleisen uutis- ja ajankohtaistoiminnan ja kansallisen uutistoimiston toiminnan tuki (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 500 000
50. Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	13 142 000
50. Sää-, meri- ja ilmastopalvelut	264 000
01. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	264 000

Pääluokka 32

32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA	146 805 000
01. Hallinto	62 361 000
01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	189 000
02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 172 000
88. Pääomasijoitus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)	15 000 000
89. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)	46 000 000
20. Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka	44 554 000
01. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	228 000
06. Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin toimintamenot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	679 000
40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha), lisäystä	30 500 000
47. Finnvera Oyj:n korkotuet ja tappiokorvaukset (arviomääräraha), vähennystä	-26 153 000
80. Lainat Suomen Vientiluotto Oy:n jälleerahoitustoimintaan (arviomääräraha), lisäystä	39 300 000
83. Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (arviomääräraha), lisäystä	5 800 000
88. Pääomasijoitus Suomen Teollisuussijoitus Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)	—
89. Pääomasijoitus Tekes Pääomasijoitus Oy:lle (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-5 800 000
30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka	30 258 000
01. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 258 000
51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	29 000 000
40. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä	239 000
01. Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	92 000
05. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	147 000
50. Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopolitiikka	9 208 000
40. Alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	5 208 000
42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha), lisäystä	4 000 000

60. Energiapolitiikka	185 000
01. Energiaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	50 000
42. Valtiontuki sähköhuollon varmistamiseksi (arviomääräraha), lisäystä	135 000
44. Uusiutuvan energian tuotantotuki (arviomääräraha)	—
Päälukko 33	
33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	6 667 000
01. Hallinto	1 701 000
01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-108 000
06. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen vankiterveydenhuollon yksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 613 000
07. Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	196 000
02. Valvonta	452 000
03. Säteilyturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	75 000
05. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	95 000
06. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	30 000
07. Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	252 000
03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta	1 773 000
04. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	773 000
25. Kansallinen genomikeskus ja kansallinen syöpäkeskus (siirtomääräraha 3 v)	—
31. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 000 000
10. Perhe- ja asumiskustannusten taseus, perustoimeentulotuki ja eräät palvelut	3 741 000
60. Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintakulut (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	3 741 000
30. Sairausvakuutus	—
60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	—

60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto	—
38. Valtionavustus valinnanvapauden pilottihankkeiden kustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	—
64. Valtion korvaus rikosasioiden sovittelun järjestämisen kustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	—
70. Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen	-1 000 000
20. Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-1 000 000
Pääluokka 35	
35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	1 836 000
01. Ympäristöhallinnon toimintamenot	1 392 000
01. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	78 000
04. Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	714 000
65. Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	600 000
10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu	404 000
52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	504 000
61. Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-100 000
20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen	40 000
01. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	40 000
52. Avustukset asuinrakennusten sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen (siirtomääräraha 3 v)	—

Määrärahojen kokonaismäärä:**380 348 000**

TULOARVIOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

01. Arvonlisävero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 109 000 000 euroa.

10. Muut verot

03. Autovero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 65 000 000 euroa.

19. Muut veronluonteiset tulot

05. Eräät liikenteen maksut

Momentilta vähennetään 1 390 000 euroa.

Osasto 12

SEKALAISET TULOT

24. Ulkoministeriön hallinnonala

99. Ulkoministeriön hallinnonalan tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 671 000 euroa.

26. Sisäministeriön hallinnonala

98. EU:lta saatavat tulot

Momentilta vähennetään 2 370 000 euroa.

27. Puolustusministeriön hallinnonala

99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 2 000 000 euroa.

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

25. Metallirahatulot

Momentin perusteluja muutetaan siten, että tuloarvio budjetoidaan nettotulona.

29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

88. Opetus- ja kulttuuriministeriön osuus rahapelitoiminnan voittovaroista

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 600 000 euroa.

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

10. Liikenneviraston tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 4 242 000 euroa.

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

99. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 90 000 000 euroa.

Osasto 13

KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET

01. Korkotulot

05. Korot muista lainoista

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 7 000 000 euroa.

04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta

01. Osuus Suomen Pankin voitosta

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 14 000 000 euroa.

Osasto 15

LAINAT

01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat

04. Muiden lainojen lyhennykset

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 436 000 000 euroa.

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentilta vähennetään 1 345 405 000 euroa.

MÄÄRÄRAHAT

Päälukka 22

TASAVALLAN PRESIDENTTI

02. Tasavallan presidentin kanslia

01. Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 45 000 euroa.

Päälukka 23

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

01. Hallinto

01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 157 000 euroa.

25. Terveet tilat 2028 (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) Terveet tilat 2028 -toimenpideohjelmasta aiheutuviin hankintoihin ja selvityksiin sekä toimenpiteiden koordinointiin, edistämiseen ja muihin vastaaviin menoihin
- 2) enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen toimenpideohjelman ohjaus- ja asiantuntijatehtäviin.

30. Oikeuskanslerinvirasto

01. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 31 000 euroa.

Pääluokka 24**ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA****01. Ulkoasiainhallinto**

01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 001 000 euroa.

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 5 100 000 euroa.

10. Kriisinhallinta

20. Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

04.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	1 990 000
05.	Yhteiset menot	9 575 000
06.	Suomen Bosnia-Hertsegovinan kriisinhallintajoukon menot (EUFOR/ALTHEA-operaatio)	245 000
08.	Resolute Support -operaatio, Afganistan	5 554 000
09.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansallisesta kriisinhallinnan veteraanikortista aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	6 204 000
11.	EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	676 000
14.	Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	22 999 000
15.	EUTM/Malin koulutusoperaation menot	248 000
16.	Malin YK-operaation menot (MINUSMA)	293 000
18.	Irakin koulutusoperaation menot	8 541 000
19.	EUNAVFOR MED, Välimeren operaation menot	1 422 000
20.	Golanin kriisinhallintaoperaation menot (UNDOF)	252 000
Yhteensä		57 999 000

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 8 696 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös ministeriön ja Iso-Britannian kehitysyhteistyöosaston (DFID) kanssa toteutettavien yhteistoimintahankkeiden menojen maksamiseen.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Finnfundin toteuttaman erityisriskirahoituksen tappioiden korvaamiseen enintään 7 500 000 euroa vuodessa.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

1.	Monenkeskinen kehitysyhteistyö	168 758 000
2.	Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö ^a	143 501 000
3.	Euroopan kehitysrahasto	56 517 000
4.	Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	33 025 000
5.	Humanitaarinen apu	72 500 000
6.	Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	4 160 000
7.	Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	1 850 000
8.	Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle ja kehitysyhteistyötiedotukselle sekä kuntasektorin kehitysyhteistyölle	65 000 000
9.	Korkotuki-instrumentti	13 631 000
Yhteensä		558 942 000

- a. Sisältää ministeriön ja Euroopan komission välisen yhteistoimintahankkeen menoja 5 580 000 euroa sekä ministeriön ja Iso-Britannian kehityspoliittisen osaston (DFID) yhteistoimintahankkeen menoja 1 117 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuoden 2018 aikana saa tehdä uusia kehitysyhteistyösopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2018 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 425 875 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että Finnfundille voidaan antaa Teollisen yhteistyön rahasto Oy:stä annetun lain (291/79) 3 §:n 4 momentissa tarkoitettuja sitoumuksia erityisriskirahoitukseen liittyvien tappioiden korvaamisesta valtioneuvoston muutoin määräämin ehdoin siten, että sitoumusten piiriin kuuluvien maksettujen luottojen, osake- ja osuussijoitusten yhteinen pääomamäärä saa olla vasta-arvoltaan enintään 75 000 000 euroa.

Lisäksi momentin myöntö- ja sopimuksetekovaltuuksien jakautuminen muutetaan seuraavaksi:

Myöntö- ja sopimusvaltuuksien jakautuminen (euroa)

1.	Monenkeskinen kehitysyhteistyö	38 950 000
2.	Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	151 690 000
3.	Euroopan kehitysrahasto	-
4.	Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	12 000 000
5.	Humanitaarinen apu	27 000 000
6.	Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	6 235 000
7.	Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	-
8.	Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle ja kehitysyhteistyötiedotukselle sekä kuntasektorin kehitysyhteistyölle	172 000 000
9.	Korkotuki-instrumentti	18 000 000
Yhteensä		425 875 000

Päälukka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja hallinto

01. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 250 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös demokraatiapalkintoja varten.

03. Oikeusministeriön yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 66 000 euroa.

05. Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 46 000 euroa.

50. Avustukset (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 30 000 euroa.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (1 000 euroa)

Avustukset rikosten uhrien tukipalveluja tuottaville yhteisöille (enintään)	4 855
Avustukset saamelaisten kulttuuri-itsehallinnon ylläpitämiseen (enintään)	3 317
Muut avustukset (enintään)	220
Yhteensä	8 392

10. Tuomioistuimet ja oikeusapu*01. Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 123 000 euroa.

02. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 115 000 euroa.

03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 940 000 euroa.

04. Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien ja kuluttajariitalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 557 000 euroa.

Lisäksi vuoden 2017 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 291 049,19 euroa.

20. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta*01. Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 829 000 euroa.

30. Syyttäjät*01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 850 000 euroa.

40. Rangaistusten täytäntöönpano

01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 314 000 euroa.

50. Vaalimenot

20. Vaalimenot (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 10 695 000 euroa.

Pääloukka 26

SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 163 000 euroa.

04. Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 13 000 euroa.

24. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 3 680 000 euroa.

10. Poliisitoimi

01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 9 225 000 euroa.

02. Suojelupoliisin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 536 000 euroa.

21. KEJO-hankkeen yhteiset toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Poliisihallitus oikeutetaan tekemään KEJO-hankkeen toteuttamiseksi sopimuksia enintään 1 792 000 eurolla.

20. Rajavartiolaitos

01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 860 000 euroa.

30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta

01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 55 000 euroa.

02. Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 378 000 euroa.

40. Maahanmuutto

01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 355 000 euroa.

21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määräraha budjetoidaan ennakkomaksujen ja niiden tasausten osalta maksatuspäätösperusteisena.

22. Vapaaehtoinen paluu (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös paluun avustamiseen liittyvien siirtomenojen maksamiseen.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustuspolitiikka ja hallinto

01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 198 000 euroa.

10. Sotilaallinen maanpuolustus*01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentilta vähennetään 3 527 000 euroa.

Vuoden 2017 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 1 560 000 euroa.

Valtuus

Vuoden 2017 toimintamenojen tilausvaltuuden enimmäismäärää vähennetään 31 290 000 eurolta 165 860 000 euroon tilausvaltuuden maksatusaikaa muuttamatta.

18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v)

Momentille myönnetään lisäystä 19 999 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että muihin puolustusmateriaalihankintoihin kuin tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen tai niihin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen määrärahaa saa käyttää enintään 129 433 000 euroa.

Valtuus

Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen 2018 (PVKEH 2018) -tilausvaltuuden enimmäismäärää lisätään 30 790 000 eurolla 1 638 850 000 euroon tilausvaltuuden maksatusaikaa muuttamatta.

Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen 2017 (PVKEH 2017) -tilausvaltuuden enimmäismäärää lisätään 6 000 000 eurolla 507 000 000 euroon tilausvaltuuden maksatusaikaa muuttamatta.

30. Sotilaallinen kriisinhallinta*20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 357 000 euroa.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

01.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	915 000
02.	Suomen Bosnia-Hertsegovinan kriisinhallintajoukon menot (EUFOR/ALTHEA-operaatio)	105 000
03.	Sotilastarkkailijatoiminnan menot	2 438 000
04.	Resolute Support -operaatio, Afganistan	5 470 000

05.	Irakin koulutusoperaation menot	17 071 000
07.	Kriisinhallintaoperaatioiden yhteiset menot	5 512 000
08.	Kriisinhallinnan joukkojen kehittämissohjelma	7 900 000
10.	EUNAVFOR MED, Välimeren operaation menot	230 000
11.	EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	320 000
15.	Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	16 645 000
16.	EUTM/Malin koulutusoperaation menot	175 000
17.	Malin YK-operaation menot (MINUSMA)	653 000
18.	Golanin kriisinhallintaoperaation menot (UNDOF)	56 000
20.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansainvälisestä helikopterirahastosta aiheutuviin menoihin, Pohjoismaiden Base Camp -pooliin osallistumisesta aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	891 000
Yhteensä		58 381 000

Pääluokka 28**VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA****01. Hallinto**

01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 778 000 euroa.

69. Suomen Pankin eräiden sijoitustuottojen siirto Kreikan valtiolle (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 16 080 000 euroa.

10. Verotus ja tulli

01. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 892 000 euroa.

02. Tullin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 088 000 euroa.

20. Palvelut valtioyhteisölle

01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 528 000 euroa.

07. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 533 000 euroa.

09. Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 436 000 euroa.

88. Senaatti-kiinteistöt

4. Valtuudet

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Senaatti-kiinteistöt oikeutetaan luovuttamaan Kiinteistö Oy Helsingin Haartmaninkatu 1:lle Helsingin kaupungissa Meilahden kaupunginosassa sijaitsevan kiinteistön 91-15-529-6 sillä sijaitsevina rakennuksineen 15 milj. euron kauppahinnalla sekä Senaatti-kiinteistöjen muutoin määräämin ehdoin.

30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto

01. Tilastokeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 873 000 euroa.

02. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 31 000 euroa.

03. Väestörekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 252 000 euroa.

40. Valtion alue- ja paikallishallinto

01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 444 000 euroa.

02. Maistraattien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 338 000 euroa.

60. Valtionhallinnon yhteiset henkilöstömenot

02. Erikseen budjetoidut palkkamenot (arviomääräraha)

Valtuus

Vuonna 2018 Kilpailu- ja kuluttajaviraston, Luonnonvarakeskuksen, Valtion tieto- ja viestintä-tekniikkakeskus Valtorin sekä Opetushallituksen uusien palkkausjärjestelmien käyttöönottamisesta tehtävissä virka- ja työehtosopimuksissa saadaan sitoutua:

a) maksamaan työnantajarahoituksena enintään yhden kolmasosan kunkin palkkausjärjestelmän kokonaiskustannuksista, kuitenkin enintään 1 715 000 euroa vuodessa sekä

b) lisäksi maksamaan vuodesta 2023 alkaen palkkausten täysimääräiseen maksamiseen tarvittavan, virka- ja työehtosopimuksen kustannuksia kunakin vuonna vielä mahdollisesti virka- ja työehtosopimusrahoituksella kattamatta olevan määrän, kuitenkin yhteensä enintään 670 000 euroa vuodessa.

Valtuuden perusteella tehdyistä sopimuksista aiheutuvat edellä sanotut menot maksetaan kunkin viraston kulloinkin käytettävissä olevasta toimintamäärärahasesta.

70. Valtionhallinnon kehittäminen

01. Julkisen hallinnon ICT:n ohjaus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 176 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös harkinnanvaraisiin valtionavustuksiin.

05. Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 18 900 000 euroa.

20. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 8 377 000 euroa.

22. Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 1 926 000 euroa.

80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. Ahvenanmaan tasoituskasvu (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 7 764 000 euroa.

31. Verohyvitys Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 200 000 euroa.

33. Arpajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 586 000 euroa.

90. Kuntien tukeminen

20. Julkisen sektorin yhteisen tietohallinnon ja tiedon hallinnan kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 600 000 euroa.

Vuoden 2016 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 3 600 000 euroa.

91. Työllisyyden ja elinkeinoelämän tukeminen

41. Energiaverotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 23 000 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää hakemuksesta maksettavaan

1) maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetussa laissa (603/2006) tarkoitettuun palautukseen

2) sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1168/2002 8 a §) tarkoitettuun energiaintensiivisten yritysten veronpalautukseen.

Päälukko 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot

01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 142 000 euroa.

02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 10 266 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös 10 000 000 euroa osaamisen ja koulutuksen kärkihankkeeseen sisältyvän peruskoulufoorumin tasa-arvoisen perus-

koulun tavoitteiden ja toimien toimeenpanon tukemiseen eri tasoilla ja 80 000 euroa Euroguidance-toiminnan menojen maksamiseen.

03. Opetushallituksen yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 36 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää:

- 1) enintään 3 655 000 euroa kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen toimintamenojen maksamiseen
- 2) enintään 3 834 000 euroa ylioppilastutkintolautakunnan kanslian toimintamenojen maksamiseen.

21. Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 300 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös kansainvälinen talviurheilun teemavuoden 2019 toteuttamisesta aiheutuviin menoihin ja avustuksiin.

53. Eräät turvapaikanhakijoista ja maahanmuuttajista aiheutuvat avustukset (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 300 000 euroa.

10. Yleissivistävä koulutus ja varhaiskasvatus

01. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 307 000 euroa.

20. Yleissivistävän koulutuksen, varhaiskasvatuksen ja vapaan sivistystyön yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 26 300 000 euroa digitaalisten oppimateriaalien käyttöönoton vauhdittamisesta, digioppimisen kokeiluista ja kehittämisestä, kielikokeiluista, taiteen perusopetuksen saavutettavuuden edistämisestä sekä lukuvuonna 2018—2019 lukiokoulutuksen tutoropettajamallin pilotoinnista aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen.

31. Valtionosuus ja -avustus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 9 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 12 418 000 euroa vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) 14 §:n mukaisiin avustuksiin.

Lisäksi valtionosuuteen oikeuttavien yksiköiden jako muutetaan seuraavaksi:

Valtionosuuteen oikeuttavat yksiköt

	enimmäismäärä	yksikkö
Valtionosuus kansalaisopistojen käyttökustannuksiin	1 714 234	opetustunti
Valtionosuus kansanopistojen käyttökustannuksiin	248 708	opiskelijaviikko
Valtionosuus opintokeskusten käyttökustannuksiin	159 871	opetustunti
Valtionosuus kesäyliopistojen käyttökustannuksiin	53 756	opetustunti

20. Ammatillinen koulutus

01. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 42 000 euroa.

30. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen koulutukseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 16 000 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää 764 044 000 euroa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisena rahoituksena ammatillisen koulutuksen perus- ja suoritusrahoitukseen ja edellä mainitun lain 44 §:n 1 momentin mukaisena valtionavustuksena myönnettävään strategiarahoitukseen ammatillisen koulutuksen järjestäjille.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että ammatillisen koulutuksen tavoitteellinen opiskelijavuosien määrä on enintään 179 000 opiskelijavuotta, mistä työvoimakoulutuksena järjestettävään koulutukseen kohdennettava tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä on vähintään 6 500 opiskelijavuotta.

40. Korkeakouluopetus ja tutkimus

Valtuus

Luvun perusteluja muutetaan siten, että Suomen Akatemian momenteilta 29.40.51 ja 29.40.53 rahoitettaviin tutkimushankkeisiin ja Akatemian rahoittamaan tutkimuksen edistämiseen saa vuonna 2018 hyväksyä sitoumuksia 343 335 000 euron arvosta.

01. Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 84 000 euroa.

02. Kansallisarkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 792 000 euroa.

03. Kotimaisten kielten keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 euroa.

04. Varastokirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 8 000 euroa.

20. Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 446 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 18 100 000 euroa opettajien perus- ja täydennyskoulutuksen uudistamisesta sekä digipedagogisen täydennyskoulutusohjelman toteuttamisesta ja kunnille täydennyskoulutuksen hankinnasta sekä opetushenkilöstön erikoistumiskoulutuksesta aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen ja enintään 18 300 000 euroa ICT-alan ja muiden työvoimapula-alojen osaajien korkeakoulututkintoihin johtavien tai korkeakoulututkintojen osista koostuvien opintojen toteuttamisesta, yliopistojen verkostomaisen yhteistyön edistämisestä sekä Suomen tekniikan alan yliopistojen yhteistyön toimintamallin kehittämisestä Lounais-Suomessa aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen.

51. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 7 000 euroa.

70. Opintotuki

01. Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 000 euroa.

55. Opintoraha ja asumislisä (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 300 000 euroa.

80. Taide ja kulttuuri

01. Taiteen edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 29 000 euroa.

03. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 13 000 euroa.

04. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 636 000 euroa.

05. Näkövammaisten kirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 23 000 euroa.

06. Kansallisen audiovisuaalisen instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 42 000 euroa.

31. Valtionosuus ja -avustus teattereiden, orkestereiden ja museoiden käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 717 000 euroa.

50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös menojen ja avustusten maksamiseen kulttuuripolitiikan tutkimus-, selvitys- ja kehittämishankkeisiin.

52. Rahapelitoiminnan voittovarot taiteen edistämiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 600 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös avustuksen maksamiseen Sodan ja rauhan keskus Muistin alkupääomaa varten.

53. Valtionavustus tilakustannuksiin (kiinteä määräraha)

Momentilta vähennetään 717 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että opetus- ja kulttuuriministeriö saa myöntää valtionavustusta Saamelaismuseosäätiölle Saamelaismuseo Siidan museorakennuksen laajennuksesta aiheutuviin vuokratilakustannuksiin siten, että museon kokonaisvuokramenot ovat vuositasolla enintään 1 311 000 euroa vuodesta 2022 lukien.

96. Lahjoitus Suomalais-virolaisen kulttuurisäätiön pääomaan (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja tutkimus

01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 208 000 euroa.

05. Luonnonvarakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 566 000 euroa.

10. Maaseudun kehittäminen

40. Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2018 saa tehdä ohjelmakauteen 2014—2020 kohdistuvia myöntämispäätöksiä 80 250 000 eurolla. Mikäli ohjelmakauteen 2014—2020 kohdistuvaa vuoden 2017 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2018.

44. Maatalouden toimintaedellytysten turvaaminen (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2016 kolmannessa lisätalousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 1 440 000 euroa.

*64. EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen (arvio-
määräraha)*

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2018 saa tehdä ohjelmakauteen 2014—2020 kohdistuvia myöntämispäätöksiä 121 818 000 eurolla, josta osoitetaan 29 725 000 euroa paikalliseen kehittämiseen liittyviä toimia varten ja 92 093 000 euroa muita tältä momentilta rahoitettavia toimia varten.

20. Maa- ja elintarviketalous

02. Elintarviketurvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 474 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää maksullisten eläintautitutkimusten, joilla pyritään havaitsemaan ja seuraamaan vastustettavia ja uhkaavia eläintauteja, hintojen alentamiseen enintään 1 000 000 euroa.

03. Maaseutuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 943 000 euroa.

40. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 2 060 000 euroa.

41. EU-tulotuki ja EU-markkinatuki (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös neuvoston asetuksen (EU) N:ro 2018/264 perusteella palautettavien sokerin ja isoglukoosin tuotantomaksujen korkomenoihin.

47. Ruokaketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 500 000 euroa.

61. Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2017 kolmannessa lisätalousarviossa myönnetty 15 000 000 euron kolmevuotinen siirtomääräraha peruutetaan.

40. Luonnonvaratalous

21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 45 000 euroa.

46. Valtionapu Suomen metsäkeskukselle (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 283 000 euroa.

62. Elinkeinokalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 414 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 14 732 000 euroa EU:n osarahoittamien hankkeiden valtion rahoitusosuutta varten.

64. Metsähallitus

2. Peruspääoman muutokset

Luvun perusteluja muutetaan siten, että peruspääomaa voidaan korottaa 12,879 milj. eurolla.

50. *Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 40 000 euroa.

70. Maanmittaus ja tietovarannot

01. *Maanmittauslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 147 000 euroa.

Pääluku 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot

01. *Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 80 000 euroa.

10. Liikenneverkko

01. *Liikenneviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 535 000 euroa.

20. *Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 15 540 000 euroa.

41. *Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 euroa.

77. *Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 24 500 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Liikennevirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia

1) hankkeeseen Keski-Pasila, länsiraide liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 48 800 000 euroa

2) hankkeeseen vt 4 Oulu—Kemi siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 140 000 000 euroa.

20. Liikenteen viranomaispalvelut

01. Liikenteen turvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 160 000 euroa.

30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut

63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että liikenne- ja viestintäministeriö oikeutetaan solmi-
maan sopimus junaliikenteen ostamisesta vuosina 2018—2019 enintään 4 000 000 euron määräi-
senä.

64. Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostami-
seen pitkäkestoisin sopimuksin aiemmin myönnettyä valtuutta saa käyttää yhteysalusliikennepal-
velusopimusten solmimiseen siltä osin kuin valtuutta ei ole vielä käytetty.

66. Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 2 000 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää saariston yhteysalusliiken-
nepalveluihin Kotka—Pyhtään ja Hiittisten reittialueilla, niistä aiheutuviin kulutusmenoihin, sel-
vityksiin ja tiedottamiseen sekä saariston yhteysalusliikenteen käyttämien laitureiden kunnosta-
miseen Kotka—Pyhtään ja Hiittisten reittialueilla.

40. Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestinnän tukeminen

01. Viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 66 000 euroa.

*45. Yleisen uutis- ja ajankohtaistoiminnan ja kansallisen uutistoimistotoiminnan tuki (siirtomää-
räraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 500 000 euroa.

50. *Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 13 142 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueella annetussa laissa tarkoitetun Viestintäviraston myöntämän valtion tuen maksamiseen.

50. Sää-, meri- ja ilmastopalvelut

01. *Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 264 000 euroa.

Päälukka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. *Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 189 000 euroa.

02. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 172 000 euroa.

88. *Pääomasijoitus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 15 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää VTT Oy:n oman pääoman korottamiseen käytettäväksi teknologian siirtorahastoon tehtävän sijoitussitoumuksen maksamiseen. Valtion osallistuminen edellyttää, että Euroopan investointirahasto sijoittaa rahastoon vähintään 50 % ja että kaikki toimijat sijoittavat rahastoon samoilla ehdoilla. Pääoma palautetaan valtiolle rahaston purkamisen jälkeen. Mikäli rahaston pääoma menetetään osittain tai kokonaan, VTT ei ole velvollinen maksamaan pääomaa takaisin valtiolle tältä osin.

89. *Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 46 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Suomen Malmijalostus Oy:n oman pääoman korottamiseen.

20. Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka

01. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 228 000 euroa.

06. Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 679 000 euroa.

40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 30 500 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2018 saa tehdä uusia rahoituspäätöksiä enintään 271 015 000 eurolla.

47. Finnvera Oyj:n korkotuet ja tappiokorvaukset (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 26 153 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Finnvera Oyj:n ja sitä edeltäneen Kera Oyj:n toiminnan rahoittamiseen myönnettävään korkotukeen valtion erityisrahoitusyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta annetun lain (445/1998) ja sitä edeltäneen Kera Oyj:stä annetun lain (65/1971) nojalla annettujen valtioneuvoston sitoumusten mukaisesti.

80. Lainat Suomen Vientiluotto Oy:n jälleerahoitustoimintaan (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 39 300 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös jälleerahoitustoimintaan myönnettyjen lainojen ennaikaista takaisinmaksua koskevista järjestelyistä aiheutuvien kustannusten maksamiseen.

83. Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 5 800 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2018 uusia lainoja saa myöntää enintään 162 623 000 eurolla.

88. Pääomasijoitus Suomen Teollisuussijoitus Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2016 talousarviossa myönnetty 30 000 000 euron kolmevuotinen siirtomääräraha peruutetaan.

Lisäksi vuoden 2017 talousarviossa myönnetystä 29 500 000 euron kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 15 000 000 euroa.

89. Pääomasijoitus Tekes Pääomasijoitus Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 5 800 000 euroa.

30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka

01. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 258 000 euroa.

51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 29 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää asiantuntija-arviointien, kokeilujen, valmennusten, työvoimakoulutuksen ja yritystoiminnan kehittämisspalvelujen hankintaan, työllisyyspoliittisiin avustuksiin tai näihin verrattavissa olevien palveluiden hankintaan sekä työhön ja palveluihin hakeutuville ja palveluihin ja asiantuntija-arviointeihin osallistuville maksettaviin kustannusten korvauksiin ja työolosuhteiden järjestelytuen maksamiseen.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös palveluntuottajalta hankittavaan kokonaisuuteen, johon sisältyy työnhakijan palveluprosessiin liittyviä toimia, työnvälityspalvelua tai työkokeiluun ohjaamista tai näihin verrattavissa olevia toimia sekä kohdassa 1 mainittua palvelua.

Edellä tehtyjen muutosten johdosta talousarvion momentin päätösosan kolmannen kappaleen kohta 6) ehdotetaan samalla poistettavaksi tarpeettomana.

Vuoden 2017 talousarviossa myönnetystä 423 753 000 euron kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 2 800 000 euroa.

40. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä

01. Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 92 000 euroa.

05. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 147 000 euroa.

50. Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopolitiikka

40. Alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 5 208 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Kimolan kanavan kunnostamiseen.

42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 4 000 000 euroa.

60. Energiapolitiikka

01. Energiaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 50 000 euroa.

42. Valtiontuki sähköhuollon varmistamiseksi (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 135 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Utsjoen alueella tehtäviin sähköverkon korvausinvestointeihin.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

44. Uusiutuvan energian tuotantotuki (arviomääräraha)

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuonna 2018 saa tarjouskilpailun perusteella tehdä sitoumuksia tuen myöntämisestä uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain (1396/2010) mukaisessa preemiojärjestelmässä siten, että tukea maksetaan tukiaikana yhteensä enintään 16,8 terawattitunnin sähkön tuotannosta järjestelmään hyväksytyissä voimalaitoksissa.

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 108 000 euroa.

06. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen vankiterveydenhuollon yksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 613 000 euroa.

07. *Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)*
Momentille myönnetään lisäystä 196 000 euroa.

02. Valvonta

03. *Säteilyturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*
Momentille myönnetään lisäystä 75 000 euroa.

05. *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*
Momentille myönnetään lisäystä 95 000 euroa.

06. *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*
Momentille myönnetään lisäystä 30 000 euroa.

07. *Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*
Momentille myönnetään lisäystä 252 000 euroa.

03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta

04. *Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*
Momentille myönnetään lisäystä 773 000 euroa.

25. *Kansallinen genomikeskus ja kansallinen syöpäkeskus (siirtomääräraha 3 v)*
Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös kansallisen lääkekehityskeskuksen perustamisen valmistelusta aiheutuvien menojen maksamiseen.
Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 12 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen ja siitä aiheutuvien muiden menojen maksamiseen.

31. *Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)*
Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 13 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen vuodessa valmistelu-, toimeenpano- ja hallinnonti-tehtäviin.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 1 000 000 euroa Perhevapaalta työmarkkinoille -pilotin toimeenpanoon.

10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus, perustoimeentulotuki ja eräät palvelut

60. Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintakulut (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 741 000 euroa.

30. Sairausvakuutus

60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Kansaneläkelaitos saa käyttää Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukaiseen harkinnanvaraiseen yksilökohtaiseen kuntoutukseen enintään 52 800 000 euroa ja saman lain mukaiseen harkinnanvaraisen yksilökohtaisen kuntoutuksen kehittämishankkeisiin, sairauksien ehkäisemiseen sekä kuntoutusta, sairauksien ehkäisyä ja sairausvakuutusta koskeviin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin enintään 10 100 000 euroa.

60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

38. Valtionavustus valinnanvapauden pilottihankkeiden kustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaan valinnanvapauden pilottihankkeiden sekä henkilökohtaisen budjetin pilottihankkeiden osalta voidaan tehdä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja yhteensä enintään 199 000 000 euroa.

Momentin määräraha muutetaan kolmevuotiseksi siirtomäärärahaksi.

64. Valtion korvaus rikosasioiden sovittelun järjestämisen kustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös rikos- ja riita-asioiden sovittelun tietojärjestelmän kehittämiseen, käyttöönottoon ja ylläpitoon liittyvien menojen maksamiseen sekä enintään yhtä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle sovittelun tietojärjestelmän ylläpito- ja kehitystehtäviin.

70. Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen

20. Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 1 000 000 euroa.

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöhallinnon toimintamenot

01. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 78 000 euroa.

04. Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 714 000 euroa.

65. Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 600 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta 500 000 euroa osoitetaan Pidä Saaristo Siistinä ry:n alushankintaan ja 100 000 euroa yleisavustuksena Suomen Metsästäjäliitto ry:lle.

10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu

52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 504 000 euroa.

61. Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 100 000 euroa.

20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

01. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 40 000 euroa.

52. Avustukset asuinrakennusten sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää valtionavustuslain nojalla asuinrakennuksen omistaville yhteisöille sähköisen liikenteen latausinfra rakentamiseen. Sähköisen liikenteen latausinfra rakentamisella tarkoitetaan asuinkiinteistön sähköjärjestelmiin kohdistuvia muutostöitä, joiden tarkoituksena on mahdollistaa sähköauton latausmahdollisuus vähintään viidellä autopaikalla.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös latauslaitteeseen liittyviin kustannuksiin, mikäli latauslaitteet ovat avustusta hakevan yhteisön omistuksessa.

Avustusta myönnetään 35 % toteutuneesta arvonlisäverollisesta kokonaiskustannuksesta, kuitenkin enintään 90 000 euroa hakijaa kohti. Avustuksen perusteena oleviin kustannuksiin hyväksytään sähköautojen latausinfrastruktuurin rakentamisen edellyttämät kiinteistön sähköliittymään, sähkönousuihin, sähköpääkeskukseen sekä putkitukseen ja kaapelointeihin kohdistuvat muutostyöt ja näihin liittyvät tavanomaiset maanrakennustyöt. Tarvekartoituksen ja suunnittelun kohdittuulliset kustannukset ovat avustettavia, jos itse latausinfrastruktuurin parantamistoimenpide toteutetaan. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus tekee avustuspäätökset suunnitelmaan perustuvan kustannusarvion mukaisesti. Maksatus tapahtuu toteutuneiden kustannusten mukaan.

Eduskunta on päättänyt, että nyt hyväksyttyä vuoden 2018 lisätalousarviota sovelletaan 5 päivää heinäkuuta 2018 alkaen.

Helsingissä 27.6.2018

Eduskunnan puolesta

puhemies Paula Risikko

pääsihteeri Maija-Leena Paavola